2013. október 12–13., hétvége • LXXI. évfolyam • 239. szám, 20+12 oldal • 245 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Varga csalódott: a bankok nem oldják meg a devizahitel-problémát

- Ékszerekre, bundákra, drága autókra vethetik ki a luxusadót.
- Elképzelhető, hogy lesz harmadik rezsicsökkentés is. **Az ügy →4–5**

BUDAPESTRE JÖNNEK A VILÁGHÍRŰ VASEMBEREK

Sport →18

Közbiztonság Jelentősen nőtt az ismertté vált bűncselekmények száma

Tízből hatan megúszzák

Lencsés Károly

Az ismertté vált bűncselekmények száma – a 2009-es 394 ezerrel szemben – tavalyig 472 ezerre nőtt – derül ki a Legfőbb Ügyészség által a közelmúltban nyilvánosságra hozott tájékoztatóból. A statisztikai adatok arra is figyelmeztetnek, hogy az elmúlt húsz évben soha nem maradt annyi bűncselekmény elkövetője felderítetlenül, mint 2012-ben. A kriminalitás szempontjából ebben az időszakban 1998 bizonyult a legrosszabbnak, amikor 600 ezer bűnesetet regisztráltak, és akkor 268 ezer ügyben maradt a tettes ismeretlen, tavaly viszont a nyomozó hatóságok már 274 ezer alkalommal üthették bottal az elkövető nyomát. A nyomozáseredményességi mutató így nagyjából 42 százalék körül alakult. Ami egyben azt is jelenti, hogy tízből hat alkalommal a vétkesek megúszhatták a felelősségre vonást. Ugyanez a mutató 2009-ben 54, az e tekintetben kiugróan sikeres 2005-ös esztendőben pedig 59 százalék volt, amikor tízből hat bűnügy tettese bukott le.

„Kettő hét alatt fogunk rendet tenni az ország olyan pontjain, amelyek ma még reménytelennek tűnnek” – jelentette ki 2010 áprilisában, tehát a két választási forduló között *Orbán Viktor*. Ami a közbiztonságot illeti – legalábbis, ha szigorúan a számokból indulunk ki –, nem sikerült beváltani az ígéretet. Szakértők ugyanakkor óva intenek attól, hogy bárki pusztán a számok alapján ítélje meg a rendőrség vagy a belügyminiszter tevékenységét. A kriminálstatisztika ugyanis önmagában alkalmatlan arra, hogy a közbiztonságról érdemben nyilatkozni lehessen, hiszen az legfeljebb azt mutatja meg, hogy a nyomozó hatóságok a bűnözés mekkora hányadával képesek megküzdeni – de erről is csak korlátozott információt adnak. Egy bennfentes forrásunk szerint a rendőrség – némi túlzással – annyi bűncselekményt jelenít meg a statisztikában, amennyit akar, hiszen manipulálhatja a feljelentéseket, például lebeszélhetik a bejelentőt, mondván, úgy sincs értelme nyomozást folytatni.

Ugyanakkor ismeretlen tettesről beszélnek olyan ügyekben is, amikor az elkövető kiléte elég egyértelmű. Indult már így eljárás ittas vezetés vagy gyermektartás elmulasztása miatt is, miközben mindenki tudta, hogy ki ült a kormány mögött, s ki nem fizetett tartásdíjat. A statisztikai szemlélet viszont azt diktálja, hogy az eljárás megindításakor legyen ismeretlen az ismert elkövető is, mert így különösebb erőfeszítések nélkül is javítják a felderítés eredményességét mérő mutatót.

Ha a rendőrség valóban él ezekkel a módszerekkel, még ijesztőbb, hogy nő a bűncselekmények száma, ugyanakkor romlanak a felderítési mutatók. Informátoraink viszont jelezték, hogy a statisztikai csalások miatt rendőrök ellen indult – igaz, végül eredmény nélkül zárult – büntetőeljárások hatására a manipuláció visszaszorulni látszik. Ez pedig részben magyarázhatja is, miért nő a bűnesetek száma.

A másik oka annak, hogy miért több a regisztrált bűnügy, a hivatalos indokolás szerint a fokozott közterületi rendőri jelenlét: ha többen vannak az utcákon, szükségszerűen több jogsértést észlelnek. Más kérdés, hogy a felderítési mutatók romlását ez nem magyarázza, mert ha egy járőr tapasztal valamilyen törvénysértést, akkor az elkövetőt is látnia kell. Az sem kizárt persze, hogy a bűnüldöző hatóságok iránti közbizalom feltételezett növekedése okán tesznek egyre többen feljelentést.

Több forrásunk úgy véli: a kriminálstatisztikából csak annyi olvasható ki, hogy minimálisan mennyi bűncselekményt követtek el. Vizsgálni kellene emellett a látenciát is, mert a térség államainak tapasztalatai szerint a hatóságok tudomására legfeljebb a jogsértések negyede jut; míg a súlyos, élet elleni bűncselekményeket általában bejelentik, a kisebb kárt okozó lopásokat (sőt néha egyes rablásokat) már nem. A tényleges helyzetet így csak az áldozattá válás kutatásával lehetne felmérni, amelyből kiderülne például az, hogy hányan váltak bűncselekmény sértettjévé, tettek-e feljelentést, s ha igen, mit tettek az ügyükben a hatóságok. Erre tíz éve Magyarországon is történt kísérlet, amiből kiderült, hogy az érintettek az esetek nagyjából harmadában fordultak a hatóságokhoz. Ilyen – a közbiztonság valós helyzetét mutató – vizsgálati eredmények ma nem léteznek.

Nobel-békedíj a vegyifegyver-ellenőröknek

Az ENSZ vegyifegyver-ellenőrei munkában abban a damaszkuszi külvárosban, ahol az augusztusi gáztámadás következtében 1400 ember halt meg. Az idei Nobel-békedíjat az ENSZ égisze alatt működő Vegyifegyver-tilalmi Szervezet kapta (OPCW), amelynek szíriai tevékenysége megakadályozta, hogy az Egyesült Államok katonai csapásokat mérjen a vegyi fegyvert bevető Aszad-rezsimre. **→8** FOTÓ: REUTERS – MOHAMED ABDULLAH

ÖTÖDIK HASÁB

Álom Air

Hogy mi történik pontosan a Sólyom Airways körül, nem tudjuk. Vannak rossz előérzeteink. Egyelőre annyi jelenthető ki, beigazolódott, amit sokan nem hajlandók tudomásul venni: pénz nélkül nincs légitársaság.

Lehet valakinek a kezében forradalmi üzleti terv, ha nincsenek a zsebében a milliárdok, senki nem fog repülni. Bármennyire is szeretnénk nemzeti légitársaságot.

Nálunk a remény is márkanevet szült. Többtucatnyi szakember adta fel meglévő egzisztenciáját, sokszor azt a munkát, amit nehezen találtak meg, miután a Malév és a kormány cserbenhagyta őket.

De a befektetők nem álmodoznak. Nem tesznek hozzá az egyhez 99-et csak azért, hogy kijöjjön a száz. Feltételeket szabnak. Az engedély meglétéhez kötik a pénz utalását – már ha vannak, és kötik egyáltalán –, hiszen tudják: a papírok megszerzéséhez is kell akkora tőke, amely komollyá teszi a partnert. Odáig nem lehet eljutni aprópénzből.

Nulláról felépíteni egy új légitársaságot, tisztán üzleti alapokon, a világgazdaság mai állapotában lehetetlen. Nem véletlenül fáradoznak a nemzeti cég mentésen ma is a csehek, lengyelek, olaszok, osztrákok. Pusztán üzleti alapon nincs esély. Lehet álmodni prémium magyar légitársaságról, de ma Budapest a fapadosoknak is sovány profitot termel.

Üzletet nem lehet nemzeti érzelmekre alapozva csinálni, de légitársaságot nemzeti érdekből fenn lehet tartani. Ehhez viszont mélyen kell a nemzet zsebébe nyúlni.

A valóság kiábrándító: valakinek fizetnie kell. Most úgy áll, azok, akik hittek a Sólyomnak, újra derékba tört karrierrel fizetnek az álmukért. De nekik legalább tiszta lesz a lelkiismeretük. *(A szerk.)*

Vélemény

Szelep

A Fidesznek köszönhetjük a bankrezsi emelkedését – emlékeztet az inflációs adat kapcsán Kriván Bence. **→11**

Pocakos emberünk

Megyesi Gusztáv a mindennapi hősről ír, aki lassan fut, de megmenti a bankot. **→11**

Ha a nyugatias modernizációs modell lejáratódott, az orbáni antimodernizáció pedig növekedés nélkül nem vezet sehova, akkor miben reménykedhetünk? **Hétvége →2–3**

A bajai kampány során kapitulált a teljes magyar jogrendszer

A rendőrség még nem döntött, hogy indít-e nyomozást Teket Melinda feljelentése nyomán, akinek minden lépését videóra rögzítik, sőt azokat is filmezik, akik szóba állnak vele. **→6**

REMÉNYTELEN MAGYAR FUTBALL

Megalázó vereséget szenvedett a holland labdarúgó-válogatottól a magyar csapat Amszterdamban. A 8-1-es kudarc minden idők legsúlyosabb csapásainak egyike. Igaz, matematikai esélye még maradt a nemzeti együttesnek, hogy kijusson a vb-re. **→19**

FOTÓ: REUTERS – MICHEL KOOREN

9 770237 377060 13239